

KAPITEL VII

APOSTLENES GERNINGER (ACTA)

"Så stor en frelse; som jo efter først at være bleven forkyndt ved Herren, er bleven stadfæstet for os af dem, som havde hørt Ham; idet Gud vidnede med både ved tegn og undere og mange hænder gerninger og ved meddelelse af den HelligÅnd efter Sin vilje". (Heb.2:3-4)

Straks vi begynder at læse Acta, bemærker vi, at en anden bog også er skrevet af samme person, som nedskrev Acta. Acta 1:1-14 overlapper Lukas 24:36-53, hvorfor vi hovedinddeler Acta i to:

A¹/ 1:14. Den første bog. Alt det, som Jesus begyndte at gøre og lære.

A²/ 1:15 - 28:31. Den nuværende bog. Alt det, som Jesus fortsatte med at gøre og lære gennem Sine tjenere.

At Acta først og fremmest er *fortsættelsen* af alt det, som Jesus begyndte at gøre og lære, fremgår tydeligt af slutningen af Markus-evangeliet:

"Og Han sagde til dem: "Går ud i al verden og prædiker evangeliet for al skabningen.....disse tegn skal følge.....Så blev Herren, efter at Han havde talt med dem, optagen til Himmelen og satte Sig ved Guds højre hånd.

Men de gik ud og prædikede alle vegne, IDET Herren ARBEJDEDE MED og STADFÆSTEDE ordet ved de medfølgende tegn" (Mark.16:15-20).

HelligÅndens mirakuløse gerninger og gaver havde til hensigt at "STADFÆSTE" dette vidnesbyrd, hvilket også ses tydeligt i Heb. 2:

"Hvorledes skulle da vi undfly, når vi ikke bryde os om så stor en frelse, som jo efter først at være bleven forkyndt ved Herren er bleven STADFÆSTET for os af dem, som havde hørt Ham, IDET Gud VIDNEDE MED både ved tegn og undere og mange hænder kraftige gerninger og ved meddelelse af den HelligÅnd efter Sin vilje" (Heb.2:3-4).

Jævnfør ligeledes 1.Kor.1:6,7 og 2.Kor.1:21.

Sammenligner vi det første kapitel i Acta med det sidste kapitel hos Lukas, ser vi, at Lukas gentager, i summarisk og forkortet form, hvad han tidligere skrev mere fyldigt (det samme, som vi gør, når vi henviser til et tidligere omtalt emne):

Mange beviser

Lukas-evangeliet.

"Men medens de talte dette, stod Han selv midt iblandt dem; og Han siger til dem: "Fred være med eder". Da forskrækkedes de og betoges af frygt og mente, at de så en ånd. Og Han sagde til dem: "Hvorfor ere I forfærdede? Og hvorfor opstiger der tvivl i eders hjerter? Ser Mine hænder og Mine fødder, at det er Mig Selv; føler på Mig og ser; thi en ånd har ikke kød og ben, som I se, at Jeg har".

Acta.

".....optagen, efter at Han havde givet apostlene som Han havde udvalgt, befaling ved den HelligÅnd; for hvem Han også, efter at Han havde lidt, fremstillede Sig levende ved mange beviser, idet Han viste Sig for dem i fyrretyve dage".

Og da Han havde sagt dette, viste Han dem Sine hænder og fødder. Men da de af glæde herover endnu ikke kunne tro og undrede sig, sagde Han til dem: "Have I her noget at spise?". Og de gave Ham et stykke af en stegt fisk. Og Han tog det og spiste det for deres øjne".

Herrens ord til apostlene.

"Men Han sagde til dem: "Dette er Mine ord, som Jeg talte til eder, medens Jeg endnu var hos eder, at de ting bør alle sammen opfyldes, som ere skrevne om Mig i Mose Lov og Profeterne og Psalmerne". Da oplod Han deres forstand til at forstå Skrifterne.

"Og talte om de ting, der høre til Guds kongedømme".

Befalingen.

"Således er der skrevet, at Kristus skulle lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at der i Hans navn skal prædikes omvendelse og syndernes forladelse for alle folkeslagene og begyndes fra Jerusalem. I ere vidner om disse ting".

"I skulle være Mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og indtil jordens ende".

Kraften.

"Og se, Jeg sender Min Faders forjættelse over eder; men I skulle blive i staden, indtil I blive iført kraft fra det høje".

"Og medens Han var sammen med dem, bød Han dem, at de ikke måtte vige fra Jerusalem, men skulle oppebie Faderens forjættelse, "hvorom", sagde Han, "I have hørt af Mig. Thi Johannes døbte med vand; men I skulle døbes med den HelligÅnd om ikke mange dage.....". ".....I skulle få kraft, når den HelligÅnd kommer over eder".

Opfarelsen.

"Og det skete, idet Han velsignede dem, skiltes Han fra dem og opløftedes til Himmelen".

"Og da Han havde sagt dette, blev Han optagen medens de så derpå, og en sky tog Ham bort fra deres øjne".

Apostlenes tilbagevenden.

"Og efter at have tilbudet Ham vendte de tilbage til Jerusalem med stor glæde. Og de vare stedse i Helligdommen og priste Gud".

"Da vendte de tilbage til Jerusalem fra det bjerg, som kaldes Oliebjerget og er nær ved Jerusalem, en sabbatsvej derfra. Og da de kom derind, gik de op på den sal, hvor de plejede at opholde sig.....alle disse vare endrægtigt vedholdende i bønner.....".

Det er tydeligt, hvorledes de to beretninger supplerer hinanden. Vi bemærker, at apostlene tilsagdes at skulle være *vidner* og vi skal se, hvad deres vidnesbyrd gik ud på. Men lad os først notere den helt afgørende forudsætning for retteligen at placere Acta, idet vi søger at glemme, hvad denne bog traditionelt udsiges at vedrøre, og vi istedet selv læser den.

Efter at Herren havde været sammen med dem i fyrretyve dage, havde talt med dem om de ting, der høre til Guds kongedømme og havde opladt deres forstand til at *forstå* Skrifterne, stiller apostlene den

opstandne Herre dette ene spørgsmål, der underligger hele Acta og som læseren bedes om grundigt at overveje:

"Herre! Opretter Du PÅ DENNE TID Kongedømmet igen FOR ISRAEL?" (Acta 1:6).

Herrens svar angår kun tidspunktet:

"Det tilkommer ikke eder at kende tider eller timer, hvilke Faderen har fastsat i Sin egen magt".

Får vi ikke allerede her, i det første kapitel af Acta, indtryk af, at de efterfølgende begivenheder vil centre sig om, hvorvidt Kongedømmet vil blive oprettet *for Israel på denne tid*, eller ej? 1). Dette var utvivlsomt apostlenes forståelse, for hvad er apostlenes første "gerning"? De fuldstændiggør deres antal, så de er tolv igen. Dette var absolut nødvendigt, fordi Herren havde lovet:

"Sandelig siger Jeg eder, at i Igenfødselen, når MenneskeSønnen sidder på Sin Herligheds trone, skulle også I, som have fulgt Mig, sidde på tolv troner og dømme Israels tolv stammer" (Matth.19:28).

Uden at antallet af apostle var fuldstændigt, kunne det ikke siges: "alle ting er rede; kommer til brylluppet" (Matth.22:4).

HelligÅnden havde "forud talt ved Davids mund" (bemærk, at det var Davids mund, men det var HelligÅndens tale, for al Skrift er Gud-indblæst) vedrørende Judas, der nu var død. Kriteriet for udvælgelsen af en tolvte apostel i hans sted er tydeligt angivet:

"Derfor bør en af de mænd, som vare sammen med os i hele den tid, da den Herre Jesus gik ind og ud hos os, lige fra Johannes' dåb indtil den dag, da Han blev optagen fra os, blive VIDNE sammen med os OM HANS OPSTANDELSE".

(Acta 1:21,22).

Josef og Matthias var tydeligvis de eneste, der opfyldte denne betingelse. Loddet, som disciplene kastede i overensstemmelse med Skriften (Josv.14:2; 1.Krøn.24:5; Ordspr.16:33, 18:18), faldt på sidstnævnte, som derfor - jvf. Ordspr. 16:33 - anerkendtes som Guddommeligt udvalgt til at regnes med de andre elleve, som også Acta 1:26 klart udsiger. Traditionen om, at Paulus skulle være den tolvte apostel, er uskriftmæssig, idet Matthias - allerede før han formelt var udvalgt - i Guds formål regnedes med de tolv, jvf. 1.Kor.15:5-8, der siger, at Herren efter opstandelsen, men før opfarelsen, blev set "af de tolv"; da Judas havde hængt sig og Paulus endnu ikke var omvendt, hvem skulle ellers være den tolvte?. Endelig adskiller Paulus sig fra de andre ved at sige:

"sidst af alle, blev Han set også af mig" (nemlig i åbenbarelsen på vejen til Damascus).

Lad os iøvrigt allerede her *passim* gøre opmærksom på, at der ikke kun var een apostel-orden. De tolv apostle er særlig forbunden med Israel og har titlen: "Lammets apostle" (Åb.21:4) og deres navne er på det Himmelske *Jerusalems* fundamenter. Deres særlige position i Himmelenes kongedømme er, at når MenneskeSønnen i *Igenfødselen* skal sidde på Sin Herligheds trone (jvf. også Matth.25), da skal de sidde på tolv troner og dømme *Israels* tolv stammer.

Men der er også andre apostle. Vi må formode, at de Tolv var tilstrækkelig kendte til, at det næppe er dem, der henvises til, når 2.Kor.11:13 taler om impersonering af Kristi apostle; men i og med at der også var en anden apostel-orden, var forførelse mulig gennem nogle som

"ere falske apostle, svigefulde arbejdere, som påtage sig skikkelse af Kristi apostle" (og jvf. titlen).

Mere afgørende er det, at Ef.4:7-11 fortæller os, at da Herren opfor til det Høje, gav Han nogle som apostle (pluralis), andre som profeter etc. og denne nye orden er det, der henvises til i Ef.2:20. I denne nye apostel-

1) Det var givet, at Kongedømmet ville blive oprettet - men ikke nødvendigvis *på dette tidspunkt*, idet dette jo netop var *betinget* af Israels omvendelse, som vi har set. Derfor vedrører Herrens svar *kun* tidspunktet, som Han hverken vil eller kan oplyse om, idet kun Faderen alene - på dette tidspunkt - vidste, at Israel ikke ville omvende sig.

orden finder vi bl.a. Paulus og Barnabas (Acta 14:14); Apollos (1.Kor.4:6, jvf. vers 9); Epafroditus (Fil. 2:25: Pauli "med-arbejder og med-strider og eders udsending", græsk apostolon); Titus (2.Kor.8:16-23: sendt sammen med en kendt, men her unavngiven broder - Timotheus? - vers 18. Disse er "menigheds-udsendinge" : apostōloi ekklesiōn, vers 23); Silvanus og Timotheus (1.Tess.1:1, jvf. 2:6: "vi som Kristi apostle"(pluralis) og cfr. Acta 17). Vi finder her syv nævnte apostle, og der har muligvis været andre, se f.eks. Rom.16:7.

Men vi er foreløbig i gang med de Tolv og deres særlige vidnesbyrd. Matthias indlemmedes i deres række og fik "denne (demonstrativt) tjenestes og apostelgernings plads" (Acta 1:25), hvilket viser, at Matthias inkluderes med de andre i forbindelse med en specifik tjeneste, hvortil det var essentielt, at han også skulle have været øjenvidne sammen med de andre vedrørende alle de ting, der var foregået siden Johannes Døberens dage. Det faktum, at de Tolv havde været sammen med Herren, viste sig efter opstandelsen at være den særlige berettigelse for apostlenes distinktive tjeneste:

"Men også I skulle vidne, THI I vare
med Mig fra begyndelsen" (Johs.15:27).

De Tolv bar vidnesbyrd med den særlige autoritet, der tilhører et øjenvidne: "Vi kunne ikke lade være at tale om det, som vi have set og hørt" (Acta 4:20). Dette er også fremtrædende i brevene, skrevet af de to af apostlene:

"Vi har været øjenvidner til Hans Majestæt" (2.Pet.1:16).

"Det, som var fra begyndelsen, det, vi have hørt, det, vi have set med vore øjne, det vi skuede og vore hænder følte på, nemlig om Livets Ord; - og Livet blev åbenbaret, og vi have set og vidne og forkynde eder det evige Liv, som jo var hos Faderen og blev åbenbaret for os; - hvad vi have set og hørt, forkynde vi også eder" (1.Johs.1:1-3).

De Tolv var således rede til at være vidner om Herrens opstandelse *til Israel*:

"Blive vidner sammen med os om Hans opstandelse" (Acta 1:22).

"I israelitiske mænd.....Gud oprejste Ham.....Denne Jesus oprejste Gud, hvorom vi alle ere vidner.....Hele Israels hus vide for vist, at denne Jesus, hvem I korsfæstede, har Gud gjort til Herre og til Kristus" (Acta 2:22,24,32,36).

"For eder først har Gud oprejst Sin Tjener" (3:26).

"Men Livets Fyrste sloge I ihjel, Hvem Gud oprejste fra de døde, hvorom vi ere vidner" (3:15).

"Og med stor kraft aflagde apostlene vidnesbyrdet om den Herre Jesu opstandelse" (4:33).

"Vore fædres Gud oprejste Jesus, Hvem I hængte på et træ og sloge ihjel. Ham har Gud ved Sin højre hånd ophøjet til en Fyrste og Frelser, FOR AT give Israel omvendelse og syndernes forladelse. Og vi ere Hans vidner om disse ting....." (5:31,32).

Den første lejlighed til at bære vidnesbyrd kom, da jødernes pinsefest oprandt og Herrens løfte - som apostlene havde ventet på - blev opfyldt: de blev døbt med den HelligÅnd (Acta 1:15). Dette var opfyldelsen af Faderens forjættelse vedrørende Talsmanden, hvorom de havde hørt af Herren Jesus Kristus (jvf. Johs. 14:26); HelligÅnden, der er Sandhedens Ånd "skal vidne om Mig. Men også I skulle vidne" og dette tofoldige vidnesbyrd bestod i, at apostlene "skulle få kraft, når den HelligÅnd kommer over eder".

Dette var også opfyldelsen af Johannes Døberens ord:

"Den, Som kommer efter mig, er stærkere end jeg (for Johannes døbte kun med vand til omvendelse), Han skal døbe med den HelligÅnd og ild"(Matth. 4:11, jvf. Johs. 1:33).

HelligÅnds-dåben bestod deri, at apostlene blev "iført kraft fra det høje" (Luk.24:49), hvorved de blev

istand til at bringe deres vidnesbyrd "med stor kraft", idet de udvirkede tegn og gerninger og mirakler. *Således* arbejdede Herren med og stadfæstede ordet; *således* vidnede Gud med (Mark.16:15-20, Heb.2:3-4).

Herrens løfte om, at apostlene skulle få kraft fra det høje "om ikke mange dage", opfyldtes - som vi nu ved - på pinsedagen (idet vi indstændigt anmoder læseren om ikke umiddelbart at forbinde denne fest med sådanne traditionelle forestillinger, som ordet "pinse" måtte indeholde. *Pentēkostē*: en halvtredssindstyvende (del), således kaldet fordi den fejredes på den 50. dag regnet fra påske-festens anden dag). Lad os selv søge en forståelse af denne fest og dens plads i Guds åbenbarede formål, idet vi går til 3. Mos.23 og der ser forholdet mellem de forskellige *Herrens* festtider (23:2).

"Hvad angår Herrens festtider, hvilke I skal udråbe som højtidssævner (mere ordret: *hellige sammenkaldelser*), da er Mine festtider følgende".

"Følgende er Herrens festtider med højtidssævner, som I skal udråbe hver til sin tid" (vers 4):

A/ Frelse ved blod	a/ <i>Påske</i> (5) b/ <i>Usyrede brød</i> (6-8) Syv dage; Ægypten
B/ Indhøstning	c/ <i>Førstegrøde</i> (9-14) d/ <i>Halvtredsdage</i> (pinse) (15-21) (c/ <i>Høst</i> (22) (d/ <i>Trompeter</i> (23-25)
(A/ Soning ved blod	(a/ <i>Forsoningsdag</i> (27-33) (b/ <i>Tabernakel</i> (løvhyttefest) (33-44) Syv dage; Ægypten

Disse fester typificerer alle forskellige aspekter af Herren Jesu Kristi gerning og dennes udvirkning, samt forudskygger navnlig profetisk Herrens handlen med Sit folk. Fire af disse højtider er allerede helt eller delvist opfyldt.

"Thi også vort **påskelam** er slagtet, nemlig Kristus" (1.Kor.5:7).

Ligeledes er det indiceret, at de usyrede brøds højtid er opfyldt og stadig fortsattes med at blive "fyldt op":

"Ligesom I jo er **usyrede**, thi også vort **påskelam** etc."

Lad os holde højtid.....med renheds og sandheds **usyrede brød**" (1.Kor.5:7,8).

Førstegrøde-festen har set sin store, primære opfyldelse:

"(Præsten) skal udføre svingningen med

(førstegrøde)neget for Herrens åsyn.....dagen efter sabbaten" (3.Mos.23:11).

Dette var selvfølgelig på ugens første dag, dagen for Herrens *opstandelse*, hvilket den samme epistel, der omtaler de to andre højtider, også påpeger:

"Men nu er Kristus oprejst fra de døde, som **førstegrøde** af de hensevede.....som **førstegrøde** Kristus". (1.Kor.15:20-22).

Pinsefesten har sin særlige plads i Guds formål og er forbunden med Israels type-mæssige historie, jvf. følgende kortfattede rækkefølge:

7 dage:	"Den syvende dag er en hviles sabbat" (3.Mos.23:3, jvf.Heb.4:4,9).
7 uger:	"Syv hele uger skulle de være" (3.Mos.23:15) (Pinsefesten).
7 måneder:	"I den syvende måned" (3.Mos.23:24).
7 år:	"Men i det syvende år skal være en sabbats hvile" (3.Mos.25:4).
7 x 7 år:	"Det skal være eder et Jubelår" (3.Mos.25:8-13).
70 x 7 år:	"Der er halvfjerdsindstyve (år) uger bestemte" (Dan.9:24).

Herren vidste, at Israel ikke ville omvende sig og samles til Ham den første gang, og at denne æons formål ville række frem til Åbenbaringsbogens trompeter og høsten ved denne æons fuldbyrdelse (sunteleia). Ligesom Førstegrøden forudskygger Høsten, således også pinsefesten, der som et særligt element indeholdt et *nyt* madoffer:

"Af eders boliger skal I bringe svingningsbrød, to brød, som skal laves af to tiendedele efa fint hvædemel og bages med surdej, en **førstegrøde**-gave til Herren"(3.Mos.23:17).

Vi henviser til, hvad vi har bemærket p.30. De troende, der udkaldtes i Acta-perioden (begyndende med pinsen) var netop "en førstegrøde" (Jak.1:18). At der var to brød henviser sandsynligvis til, at Herren vidste, at Israels kongedømme ville blive delt og at ved genoprettelsen skulle de ti stammer (Israel, ofte benævnt; Nordriget) og de to stammer (Judah; Sydrijet) forenes overfor Ham. Ezekiel fremsætter dette under billedet af de to stykker træ:

"Jeg gør dem til eet folk.....de skal ikke mere være to folk, eller delt i to riger"
(37:15-28).

Pinsefesten hørte ISRAEL til; spørgsmålet: "Herre, OPRETTER Du på denne tid Kongedømmet IGEN for ISRAEL?" er den forventning, der er gennemgående i størstedelen af Acta; apostlene vidnede først og fremmest overfor Israel, som enhver direkte og enkel læsning vil bekræfte: Traditionen om, at vores kirke begyndte pinsedag - og alt, hvad dette involverer - er gammel, "fundamental" og praktisk taget næsten en teologisk tros-artikel, men, såvidt vi kan se, ganske uskriftmæssig. Dette være sagt uden polemisk indhold, for vor eneste interesse er "hvad siger Skriften?" Hvad andre læser ind i Bibelen og hvilken forståelse andre får derigennem, er det ikke vores opgave at bedømme. Enhver *kristen* er i dette spørgsmål ansvarlig overfor vor Herre Jesus Kristus. Men nok herom. Senere i Acta skal vi se, hvorledes hedningerne - navnlig i forbindelse med Pauli apostelgerning - mere og mere træder ind i billedet og vi skal til den tid undersøge, hvilken plads hedningerne indtog i hele Acta-perioden og den daværende åbenbarede Guds Administration (oikonomia). Men foreløbig beskæftiger vi os med de Tolvs vidnesbyrd.

Apostlenes gerninger, som sådan, begynder tydeligvis i 1:15. Strukturen indtil næste "afsnit" i teksten kan ses som følger:

A/ 1:15-16	a/ I disse dage. b/ De 120. c/ Samlet (<u>epi to auto</u>) d/ Den HelligÅnd (<u>To pneuma to hagion</u>) e/ Havde talt ved Davids mund.
B/ 1:17-19	f/ Dem, som bo i Jerusalem (<u>katoikeō</u>) g/ På deres eget mål (<u>Tē idia dialektō autōn</u>)
C/ 1:20-26	Udvælgelsen af Matthias,. De 12 apostle.
(A/ 2:1-4	(a/ Da pinsefesten kom. (b/ De alle (i.e. de 12) (c/ Forsamlede (<u>epi to auto</u>) (d/ Hellig ånd (<u>pneuma hagion</u>) (e/ Begyndte at tale.
(B/ 2:5-8	(f/ Bosiddende i Jerusalem (<u>katoikeō</u>) (g/ På hans eget mål (<u>Tē idia dialektō autōn</u>)
(C/ 2:9-13	De repræsentative nationer. De 12 lande.

"Alle ting var rede" efter at Matthias var udvalgt. Skriftens vidnesbyrd er, at det var *nødvendigt*, at de Tolv var fuldstændige i antal igen, idet Peter siger:

"Det Skriftens ord **burde** opfyldes (samme ord som i Lukas 24:26:"burde ikke Kristus lide", og Luk.24:46:".....at Kristus **skulle** (burde) lide") som Den HelligÅnd forud havde talt.....om Judas.....THI der er skrevet....."Lad en anden få hans tilsyns-gerning".....DERFOR bør en af de mænd.....etc."

Vedrørende dem, som var "bosiddende i Jerusalem" er disse beskrevet som "jøder, gudfrygtige mænd af alle folkeslag under Himmelen" (2:5. 1948 har: "gudfrygtige jødiske mænd"). Iøvrigt bærer katoikeō ikke nødvendigvis altid betydningen af permanent bolig på et sted. Det er tydeligt, at der blandt denne mængde er adskillige jøder, der specielt var kommet til Jerusalem med henblik på at fejre pinsefesten, idet vi efter opremsningen af de 12 forskellige lande, disse jøder kom fra, læser:

"og de (midlertidigt) her boende (epidē-
mountes) romere, både jøder og proselyter, kretere og arabere" (2:10,11).

Opregningen af de forskellige lande skal ses i sammenhæng med de tre store adspredelser, jøderne havde været udsat for. Det er for vidtgående at komme ind på her, men vi skal blot erindre os, at når vi taler om Israels folk på daværende tidspunkt, skal vi inkludere jøderne i adspredelsen, hvorfor vi ser, at vidnesbyrdet til Israel også bringes til jøderne i adspredelsen i deres synagoger i de forskellige lande. Tilstedeværelsen af denne mængde forudskyggede den restaurering, som bl.a. omtales hos Es.11:11:

"Og det skal
ske på den dag, at Herren atter, **anden gang**, skal udstrække Sin hånd til at forhverve Sig det overblevne ("Resten") af Sit folk, som skal blive tilovers fra Assyrien, og fra Ægypten og fra Patros og fra Cush og fra Elam og fra Sinear og fra Hamat og fra øerne i havet".

De danske oversættelser ignorerer - til læserens skade - det særlige og spændende ord, der benyttes i Acta 2:1:

"Og da pinsefestens dag kom" (1948 har: "da pinsedagen var kommet").

På græsk er anvendt verbet sumpleroō, der kun forekommer to andre steder i NT, dels i den ordinære betydning af at fylde fuldstændigt op: i dette tilfælde vedrørende en båd, der fyldes med vand (Luk.8:23); dels, i det andet tilfælde, benyttes ordet til betegnelse af fuldkommelse ("komme til fylde") af profeti:

"Men det skete, da Hans optagelses dage vare ved at **fuldkommes**, da fæstede Han Sit ansigt på at drage til Jerusalem" (Luk.9:51).

Her henvises der tydeligvis til Es.50:7: "Jeg gjorde Mit ansigt hårdt som sten", jævnfør konteksten vedrørende ydmygelsen, der forestår for Herren, Der beslutsomt fæstede Sit ansigt på at drage til Jerusalem.

I brugen af dette særlige ord sumpleroō i Acta 2:1 synes det at blive indiceret, at tingene nu var rede til en opfyldelse af alt det, som pinsefesten (syvugers-festen) typificerede i det Gamle Testamente. Pinsefestens dag "kom til sin fylde" og kunne - som vi nu ved - have været blevet "fyldt helt op".

Kraften fra det høje, som apostlene havde fået besked på at afvente, kom på dem som tunger som af ild, der fordelte sig og satte sig på hver enkelt af dem:

"Og de bleve alle fyldte med den HelligÅnd, og de begyndte at tale i andre tungemål, efter hvad Ånden gav dem at udsige" (2:4).

Således læser den danske tekst, hvorfor vi må studere tingene nøjere. I originalteksten bemærker vi, at der lader til at være en begrundelse for, at vi nogle gange læser pneuma hagion: "hellig ånd", uden den bestemte artikel, og nogle gange To pneuma to hagion: "HelligÅnden". De danske oversættelser læser konsekvent - så vidt det ses - "HelligÅnden" uden nogen form for sontring, hvilket ikke blot er et alvorligt tab for læseren, men direkte vildledende adskillige steder.

Ovenstående er et eksempel herpå. Den første henvisning ("alle fyldte med den HelligÅnd") er *uden* bestemt artikel: det er simpelthen pneuma hagion: "hellig ånd", hvorimod den anden henvisning ("efter hvad Ånden gav dem") er *med* artikel og henviser til "Ånden" Selv. Med andre ord: "Ånden" er Giveren, hvorimod "ånd" er Hans gave. I Luk.24:49 bød Herren disciplene at vente i Jerusalem "indtil I blive iført **kraft fra det høje**". I parallelstedet i Acta, hvor Lukas opsummerer, hvad han skrev i evangeliet, henvises der til Faderens løfte, idet Herren taler om at

"I skulle døbes med pneuma hagion ("hellig ånd"; *ikke* "den HelligÅnd", idet der er ingen artikel).

Det er absolut nødvendigt at skelne mellem *Giveren* og Hans *gaver*. På pinsedagen var det Giveren, HelligÅnden, Der iførte apostlene "kraft fra det høje", nemlig pneuma hagion: "hellig ånd", som bestod af gaver

fra Ånden. HelligÅnden Selv læser vi om i f.eks. Acta 1:16:

"Det Skriftens ord burde opfyldes, som Den
HelligÅnd (To pneuma to hagon) forud havde talt ved Davids mund om Judas".

Nogle få eksempler kan illustrere forskellen på de to udtryk.

Acta 2:38: "få den pneuma hagon's gave" (gaven, ikke Giveren).

Acta 4:8: "Peter, fyldt med pneuma hagon" (gaven, ikke Giveren).

Acta 5:3: "Hvorfor har Satan fyldt dit hjerte, så du har løjet imod To pneuma to hagon"
(HelligÅnden personlig).

Vi skal imidlertid være særdeles forsigtige med at give det indtryk, at det er muligt - under denne hovedregel - at klassificere alle forekomster under disse to rubrikker. Ofte benyttes den bestemte artikel på grund af omtale for anden gang, d.v.s. *henvisende* til en forudgående omtale. Det kan dog siges, at pneuma hagon uden artikel ikke benyttes om HelligÅnden Selv, og at - bortset fra den grammatiske brug - benyttes artiklen ikke, når henvisningen er til gaven. Den danske læser må på det indstændigste advares mod at "bygge doktriner" vedrørende HelligÅnden og HelligÅndens gaver på basis af den danske oversættelse. Kun grundteksten - nøje vurderet i lyset af konteksten - kan afgøre i hvert enkelt tilfælde om det er Giveren eller gaven, der tales om.

Som et særlig eksempel skal vi kort notere Ef.5:18, der ikke ualmindeligt opfattes og citeres forkert:

"Lader eder fylde med Ånden" (1907. 1948 oversættelsen har: "lad jer fylde af Ånden",
hvilket er korrekt nok, men udtrykket kan misforstås på dansk).

Verbet pleroō ("at fylde") tager efter sig mere end een casus for at adskille og identificere (1) *tingen*, der fyldes; (2) *materialet*, der fylder tingen; og (3) *agenten* eller instrumentet, der udfører fyldningen.

Vedrørende (1) tager pleroō efter sig akkusativ.

Vedrørende (2)..... genitiv.

Vedrørende (3)..... dativ. (i dette tilfælde benyttes nogle gange præpositionen en ("ved" eller "gennem") som tilføjelse til dativen, hvorved der placeres eftertryk på *agenten* eller instrumentet, der udfører fyldningen eller fylder).

Rom.15:13 indeholder alle tre casus:

"Og håbets Gud fylde jer (akkusativ) med al glæde (genitiv) og fred
(genitiv) i troen (eller: "ved, gennem" troen: en med dativ).

I Ef.5:3 tager pleroō efter sig en med *dativ*, hvorfor der står: "lader eder fylde ved Ånden". Hvis det skulle udtrykkes, at det var Ånden, med hvilken vi skulle fyldes (at vi skulle have Ånden fyldt i os), ville der være brugt genitiv. Men der er brugt *dativ*, forstærket ved brugen af en, og derved betegnes Den, Som fylder eller udfører fyldningen. Det er HelligÅnden, Der er *Fylderen*; det er ikke os, der her bliver fyldt *med* Ånden, men *ved* eller *af* Ånden, Der fylder os med et eller andet. *Hvad* Ånden fylder os med, fremgår ikke direkte af denne tekst, men lad os sammenligne Skrift med Skrift:

Ef.5:18 "Derfor bliver ikke uforstandige, men skønner, hvad Herrens vilje er. Og drikke eder ikke drukne i vin, i hvilket der er ryggesløshed,
men lader eder fylde ved Ånden,

EFFEKT: så I tale hverandre til med psalmer og lovsange og åndelige viser,
og synge og spille i eders hjerte for Herren,
og altid sige Gud og Faderen tak for alle ting i vor Herres Jesu Kristi Navn,
og underordne eder under hverandre i Kristi frygt".

Her er tydeligvis ment en kontrast: istedet for vin, der har ryggesløshed som effekt, skal vi lade Ånden fylde os med et eller andet, der har en helt anden effekt. Hvad kan Ånden fylde os med, der udvirker ovenstående? Oplysningen findes i parallel-stedet i Kolossenser-brevet:

Kol.3:15 "Lad Kristi ord bo rigeligt iblandt eder",

EFFEKT: så I tale med al visdom og påminde hverandre med psalmer, lovsange og åndelige viser, idet I synge med ynde i eders hjerter for Gud.

Og alt, hvad I gøre i ord eller i handling, det gøre r alt i den Herres Jesu navn, takkende Gud Fader ved Ham.

I hustruer, underordner....etc." (og jvf. her Ef.5:22)

Kristi ord iblandt os, det er hvad HelligÅnden fylder os med, hvis vi "lader os" fylde. Og Kristi ord finder vi kun eet sted, nemlig i det Skrevne Ord.

Vi vender tilbage til pinsedagen, idet vi er bevidst om mange udeladelser, men vi skriver for troende, der selv glæder sig over at studere Skriften, også for selv at se, om disse ting nu er således.

Der kom pludseligt fra Himmelen en lyd, som af et *fremfarende* vældigt vejr, og de bleve alle fyldte med pneuma hagian: "hellig ånd", d.v.s. kraft fra det høje". "Fremfarende" er samme ord på græsk som vi møder hos 2.Pet.1:21:

"Thi aldrig er nogen profeti bleven fremført ved et menneskes vilje, men drevne af pneuma hagian talte hellige Guds mænd".

Mængden stimler sammen ved denne lyd, deriblandt adskillige, der spottende sagde: "De ere fulde af sød vin" (2:13).

Men Peter står op og siger:

"DETTE er DET (touto estin to), der er sagt ved profeten Joel".

(1948 har følgende mere frit, for at give eftertrykket: "Nej, HER opfyldes DET, der er talt ved profeten Joel).

"DETTE er DET"

Ingen forklaring på pinsedagen kan være mere explicit og tydelig end Peters udsagn: "Dette er det, der er sagt ved profeten Joel".

Peters sprogbrug forhindrer os i at læse vore egne ideer ind i betydningen af pinsedagen og gør os det fuldstændigt klart, at denne intet har med kirken at gøre. Derimod vedrører den *Israel* og det er vitalt - om vi ønsker at *forstå*, hvad der skete - at vi baserer vor forståelse på den lære, vi finder hos profeten Joel. "Dette er det" er HelligÅndens egen forklaring på pinsedagens begivenheder og løfter spørgsmålet om pinsens "betydning" op på et rent tros-mæssigt plan: tror vi Skriftens forklaring, eller har vi vor egen?

Joels korte profeti (som bør læses) vedrører *Israel* og nationerne, specielt i forbindelse med Herrens store og frygtelige Dag. Der er ingen plads her til kirken, hvor der hverken er græker eller jøde. Israel fremstilles som væren lagt øde, og folket opfordres til anger og omvendelse:

"Selv nu, så lyder det fra Herren, vend om til Mig af ganske hjerte, med faste, gråd og klage. Sønderriv hjerterne, ej eders klæder, vend om til Herren eders Gud.....Måske slår Han om og angre og levner velsigelse efter Sig.....

.....Og Herren blev nidkær for Sit land og fik medynk med Sit folk.....Og Jeg godtgør eder.....

Og det skal ske derefter, at Jeg vil udgyde Min ånd over alt kød: eders sønner og eders døtre skal profetere, eders gamle skal drømme drømme og eders unge skue syner; også over trælle og trælkvinder vil Jeg udgyde Min ånd i de dage.

Og Jeg lader ske tegn på Himmelen og på jorden, blod, ild og røgstøtter. Solen skal vendes til mørke og månen til blod, før Herrens Store og Frygtelige Dag kommer.

Men enhver, som påkalder sig Herrens Navn, skal frelses,

thi på Zions bjerg og i Jerusalem skal der være frelse, som Herren har sagt; og til de undslupne ("Resten") skal hver den høre, som Herren kalder" (Joel 2:12-3:5).

Medmindre vi begår den frygtelige fejltagelse at "åndeliggøre" Skriftens ord og således betragter "kirken" som det "åndelige" Israel (en ikke ualmindelig *fortolkning!*), så vil læseren se - jvf. også vers 6 - at apostelen Peters forklaring i princippet er enkel nok: han citerer meget omfattende og bemærker vi både citatet og opfyldelsen, vil vi også besidde nøglen til forståelse af pinsedagens begivenheder i Guds daværende åbenbarrede plan og Administration.

Der er 14 specifikke ting profeteret af Joel og citeret af Peter; men nogle af dem: "solen vendes til mørke og månen til blod etc." fandt ikke sted og vil ikke finde sted før Åbenbaringsbogen er ved at opfyldes.

Joels ord deles af udtrykkene: "Jeg vil udgyde" og "Jeg lader ske". Den første serie opfyldtes igennem pinsen; den anden serie afventer ende-tiden, hvor Israel endeligt skal omvende sig og fuldstændigt restaureres:

A/ Jeg vil udgyde af Min ånd.

1. Alt kød.
2. Sønner.
3. Døtre.
4. Unge mænd.
5. Gamle mænd.
6. Trælle.
7. Trækvinder.

De sidste dage. Syv-foldig begyndelse på pinsedagen.
"den kommende verdens (æons) kræfter" (Heb.6:5)

B/ Nuværende periode: Israel ikke angrende og omvendt.

(B/ Fremtidig dag: Israel angrende og omvendt. De ser hen til Ham, de har gennemstunget.
(jvf. Zak.12:10).

(A/ Jeg vil lade ske undere.

1. Himmelen.
2. Jorden.
3. Blod.
4. Ild.
5. Rygende damp.
6. Solen.
7. Månen.

Syv-foldig ende. Undere.
Jvf. Åbenbaringsbogen, der vedrører Herrens Dag.

Joels ord "derefter" (3:1) forklares for os af Peter som havende betydningen "i de sidste dage" og behøver således ikke yderligere kommentar.

Peter vidste og var ikke i tvivl om, at det VAR de sidste dage. Dengang VAR enden nær, som vi også tidligere har set. Igen står vi overfor, at der kun er to muligheder:

- 1) Enten tog Peter og de andre apostle fejl! - til trods for at Herren havde åbnet deres forstand til at de *forstod* Skriften; til trods for at Herren havde instrueret dem i fyrretyve dage, og Peter talte om disse ting iført pneuma hagian: "kraft fra det høje".
- 2) Eller også VAR det dengang "de sidste dage", som Skriften så righoldigt demonstrerer og som Peter her bekræfter ved dels at forklare, at "dette er det, der er sagt ved profeten Joel"; dels ovenikøbet at forklare at Joels "derefter" henviser og skal forstås som "de sidste dage".

Som vi har set tidligere, er Peter ikke ene med sin opfattelse af, at ende-tiden dengang allerede var "sat i bevægelse" - så at sige - og "alle ting var rede". Det store spørgsmål var, om Herren PÅ DENNE TID ville oprette Kongedømmet igen for ISRAEL. Dette afhang af Israels omvendelse.

Johannes skriver senere: "Mine børn! Det er den sidste time" (1 Johs.2:18). Da Herren Jesus Kristus kom til jorden for næsten 2000 år siden, var det "ved slutningen af disse dage" (Heb.1:2). Det var, "da tidens fylde kom", at "Gud udsendte Sin Søn" (Gal.4:4), og den samme Søn bragte det glade budskab:

"Tiden er fuld-

kommet og Guds kongedømme er kommer nær" (Mark.1'14).

Således læser vi også i Hebræerbrevet:

"Men nu er Han een gang for alle ved tidernes fuldbgyrdelse åbenbaret for at bortskaffe synden ved Sit offer" (9:26).

"Tidernes fuldbyrdelse" er sunteleia tōn aionōn: samlingspunktet, lige før telos: æonens ende; to udtryk vi også mødte i Herrens Bjerg-profeti.

Pinsedagen var, derfor, introduktionen til Herrens store Dag. Dette er også den sammenhæng, Joel er placeret i. Ånden blev udgydt, men Israel omvendte sig ikke. Hvis Israel havde omvendt sig, ville den tilbageværende serie af undere i Himmelen og på jorden have fulgt efter. Således, som det *nu* skete, faldt pinsen på plads i rækkefølgen af Israels højtider, som en *første-grøde* før høsten, idet det var "den Rest, som Herren kalder", der blev frelst.

Straks Peter er færdig med citatet fra Joel, anvender han det på og uddyber det overfor sine tilhørere, der er

"I israelitiske mænd, hører disse ord!".

Og Peter taler om "Jesus af Nazareth, en mand, Som fra Gud var godtgjort for *eder* ved kraftige gerninger, undere og tegn". Herren Jesu Kristi død og opstandelse var opfyldelse af den Guddommelige plan, således som også David talte om Ham i Psalme 16. Peter fremhæver derigennem, at

"da han (David) nu var en profet og vidste, at Gud med ed havde tilsvoret ham, at af hans lænds frugt skulle Een SIDDE PÅ HANS TRONE, talte han, forudseende, OM KRISTI OPSTANDELSE....hvorom vi alle er vidner.....

Efter at (oun: "DERFOR"; logisk følgeslutning) nu Han ved Guds højre hånd er ophøjet og af Faderen har fået den HelligÅnds forjættelse, har Han udgydt DENNE, hvilket I både se og høre.....

DERFOR (oun) skal hele Israels hus vide for vist, at denne Jesus, Hvem I korsfæstede, har Gud gjort til både Herre og til Kristus".(2:30-36).

"Har Han udgydt DENNE". "Dette (eller "denne") er det": Peter holder sig stadig til sin tekst og er igang med at forklare pinsen. Pinsedagens begivenheder forbindes med:

- a) Joels profeti, der vedrører Herrens store og frygtelige Dag;
- b) Kristus oprejst til at sidde på Davids trone: Kristus som Konge;
- c) Udgydelse fra Ånden som vidnesbyrd om at Herren ophøjedes med dette formål.
- d) Som yderligere bevis citeres fra Psalme 110: "Herren sagde til min Herre: Sæt Dig ved Min højre hånd, indtil Jeg får lagt Dine fjender som en skammel for Dine fødder"; jvf. iøvrigt Herrens citat af denne Psalme hos Matth.22:44. Læseren bedes bemærke Peters følgeslutninger som fremhævede..

Herren er nu "ved Guds højre hånd", hvor Han

"venter på, at Hans fjender skulle lægges som en skammel for Hans fødder" (Heb.10:13).

Herren er - som Peter siger senere -

"Den for eder bestemte Kristus, Jesus, Hvem Himmelen skal modtage indtil alle tings genoprettelses tider" (3:21).

Straks Peter blev spurgt af tilhørerne, hvad de skulle gøre, siger han til dem:

"Omvender eder"; deri fulgte han og fortsatte han Johannes Døberens tjeneste (Matth.3:2) og Herrens tjeneste (Matth.4:17).

"Og hver af eder lade sig døbe på Jesu Kristi navn til eders synders forladelse"; er dette sandt, hvad angår Kristi Legemes kirke idag? Nej, det er opfyldelsen af befalingen hos Markus 16:16: "Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst".

"Og I skulle få den hellig ånds gave". Jvf. igen Markus: "Disse tegn skal følge dem, som tror". Omvendelse og dåben til syndernes forladelse var de to *eneste* betingelser for modtagelse af gaven: pneuma hagion¹⁾.

Hvad er Peters begrundelse for at love dette? Svaret er:

"THI for EDER er forjættelsen (epaggelia)

1) Alle *tre* ting hører sammen i teksten: omvendelse, dåb til syndernes forladelse og hellig ånds gaven. Det er grov tekst-forvanskning at "glemme" den sidste del af Peters udsagn og det deri indeholdte løfte. Problemstillingen - for os idag - er den samme som vedrørende Markus 16.

Hvilken "forjættelse" er der tale om?

Der er kun een nævnt, nemlig i vers 33:

".....af Faderen har fået den hellig ånds ¹⁾ forjættelse (epaggelia),
har Han udgydt DENNE".

Dette ord epaggelia forekommer første gang i NT hos Luk.24:49:

"Og se, Jeg sender Min Faders forjættelse
over eder; men I skulle blive i staden, indtil I blive iført kraft fra det Høje".

Anden gang vi møder epaggelia er i Acta 1:4:

"de.....skulle oppebie Faderens forjættelse, "hvorom", sagde
Han, "I have hørt af Mig.....I skulle døbes med pneuma hagon om ikke mange dage" (1:5).

Tredje forekomst er den nævnte i 2:33 og fjerde forekomst er den før citerede: "THI for EDER er forjættelsen".

Det var Faderens forjættelse, der af og ved den nu ophøjede Herre Jesus Kristus opfyldtes derved, at de troende fra HelligÅnden blev iført "hellig ånd", nemlig "kraft fra det Høje". Derved

"vidnede

Gud med både ved tegn og undere og mange hænde kraftige gerninger (jvf. "kraft fra det Høje":
samme ord på græsk) og ved meddelelse af pneuma hagon efter Sin vilje" (Heb.2:3-4).

Således "arbejdede Herren med" og "stadfæstede ordet ved de medfølgende tegn" (Mark.16:20).

Denne forjættelse knytter Peter til opfyldelsen af Joels profeti, Kristus som Konge på Davids trone etc. Forjættelsen er "for eder og for eders børn og for alle dem, der er langt borte". At tage det sidste udtryk som værende Peters henvisning til *hedningerne*, er en misforståelse, der leder til uendelig forvirring. Den tradition, at Kristi Legemes kirke tog sin begyndelse pinedag og her dannedes "den første menighed" af det, der kaldes "kirken" - denne tradition er så indarbejdet, at vi nødvendigvis senere, når vi kommer til beretningen om Kornelius, må se herpå mere samlet. Skriftens vidnesbyrd - så vidt vi kan se - udelukker fuldstændig og aldeles den mulighed, at der skulle indlemmes hedninger i "den første menighed" såkaldet, eller at vores kirke tog sin begyndelse her. Det hele vedører Israel; "alle dem, som er langt borte" henviser til jøderne i *Adspredelsen* (jvf. Dan.9:7), så mange, som "Herren VOR Gud vil tilkalde". Derudover adresserer Peter på pinedagen mængden (der er defineret i 2:5 som "jøder.....Gudfrygtige mænd af alle folkslag" : nemlig fra Adspredelsen) på en sådan måde, at der ikke - alle andre argumenter usagte - er plads til at inkludere hedninger:

"I jødiske mænd og alle I, som bo i Jerusalem" (2:14).

".....dette være eder vitterligt.....disse ikke drukne, som I mene; det er jo den tredje time" (argument baseret på tilhørernes viden om rabbinsk lære vedrørende spiritus på sabbaten og højtidene).

"Dette er det"; profeten. Joels profeti vedrørende *Israel*: "eders sønner.....etc. etc"

"I israelitiske mænd.....Jesus godtgjort for eder.....iblandt eder.....som I jo selv vide....have I ...korsfæstet".

"Hele Israels hus vide for vist.....Jesus, Hvem I korsfæstede".

"Omvender eder.....Thi for eder er forjættelsen".

Hvorledes kunne der iøvrigt have været en hedning blandt de troende i denne "første menighed", når det under dødsstraf var forbudt hedninger at betræde det indre af Templet og

".....der føjedes

samme dag omtrent tretusinde sjæle til.....alle de troende holdt sammen.....hver dag vedholdende og endrægtigt kom i Helligdommen.....havde yndest hos hele folket"

Der var ingen "første menighed"; dette er igen en menneskelig tradition. De troende JØDER føjedes til de 120; Herren "føjede daglig til dem nogle, som lode sig frelse", idet denne troende Rest fra Israel netop lod sig frelse "fra denne vanartede slægt", jvf. hvad vi tidligere skrev herom. Det var til denne generation, at Jonas-tegnet ville blive givet og her - pinedag - er det tydeligt: apostlene var vidnerne om Hans opstandelse;

1) Her er den bestemte artikel (de kritiske tekster har dobbelt bestemt artikel) anvendt *grammatisk* under henvisning til den foregående omtale (vers 4) af pneuma hagon, hvorom hele kapitlet handler. Det kan ikke være Ånden Selv, der henvises til, for det, der blev udgydt kunne både ses og høres (2:33), hvorfor det er gaverne og ikke Giveren, der omtales (idet HelligÅnden Selv er pneuma: "ånd" og ikke kan ses).

tegnene og underne var vidnesbyrd om Hans opstandelse; pinsen var et vidnesbyrd om, at "Jesus af Nazareth, en Mand godtgjort fra Gud", "denne Jesus," denne Davids Søn, Der dog var Davids Herre: HAM havde Gud oprejst og ophøjet og gjort både til *Herre og til Kristus*. Herrens Dag var Hans Dag. Herrens Navn, som enhver, der påkaldte, skulle frelses ved, var Hans Navn

"thi der er ikke noget andet Navn under Himmelen, givet iblandt mennesker, ved Hvilket vi skulle blive frelst" (Acta 4:12).

Det umiddelbare resultat af Peters vidnesbyrd på pinsedagen var, at 3000 føjedes til. Her finder vi, at syvugersfesten (pinsen) forudskygger den fremtidige dag, hvor ikke blot 3000, men hele Israel - høsten - skal blive frelst:

- A/ 41

a/ Toge imod ordet; døbte.

b/ 3000 sjæle føjedes til.

- B/ 42

c/ Holdt fast ved apostlenes lære.

d/ Samfundet, brødets brydelse og bønnerne.

- C/ 43

e/ Frygt, undere og tegn.

- (C/ 44-45

e/ Alle ting fælles.

- (B/ 46

c/ Vedholdende og endrægtigt kom i Helligdommen.

d/ Brød brødet hjemme.

- (A/ 46-47

a/ Fryd, hjertets enfold, lovede Gud.

b/ Frelste føjedes til.

Hvad var "apostlenes lære"? Det kan ikke være hele den senere vidunderlige åbenbarede sandhed, som Paulus - der endnu ej var omvendt - prædikede. Retfærdiggørelse ved tro er ukendt i Peters vidnesbyrd; ligeså er heller ikke "forligelse" en del af tjenesten og vidnesbyrdet til Omskærelsen. Apostlenes lære er det vidnesbyrd, disse aflagde vedrørende Kristi opstandelse, Hans herredømme, Hans kongedømme, Hans (mulige) snarlige Genkomst og den troendes behov for "at være rede". Der var intet i "apostlenes lære", der adskilte denne lille skare fra Templet (se iøvrigt Mal.3:1). Tværtimod kom de "vedholdende" og med nyfødt iver, for disse troende var på ingen måde adskilt fra Israel, Israels Helligdom og Israels håb. De var "Resten"; "første-grøden" fra syvugers-festen før høsten.

"Brødets brydelse" er blevet udlagt som henvisning til Nadveren, men dette er en "menneskelig tradition":

"Brydende fra hus til hus brød toge de føde i fryd og hjertets enfold" (2:46).

Dette definerer "brødets brydelse" for os. Det jødiske brød var lavet som en tynd kage, som skulle brydes - ikke skæres - før den blev spist. Konteksten de andre steder, hvor vi møder samme udtryk - der er idiomatisk med at holde måltid - udelukker at det skulle være "Nadveren", der er på tale (den interesserede læser henvises til at bemærke konteksten i forbindelse med Luk.24:35, Acta 20:7 og 27:35).

"Men der kom frygt over enhver sjæl og der skete mange undere og tegn ved apostlene. Og alle de troende holdt sig sammen og havde alle ting fælles. Og de solgte deres ejendom og gods og delte ud iblandt alle, efter hvad enhver havde trang til" (Acta 2:43-45).

Her finder vi sammentrængt det, der mere detaljeret beskrives i Acta 3, 4 og 5. Der finder vi det profetisk betydningsfulde mirakel om helbredelse og det ligeså betydningsfulde doms-mirakel, der foranledigede, at "stor frygt" kom over hele menigheden. Der er også en mere fuldstændig udtalelse vedrørende det at have alle ting fælles (Acta 4:32-37), som bør få os til at spørge, om salg af ejendom og fællesskabet om gods ikke var en virkelig del af formålet og meningen med pinse-festen.

Salget af ejendele og fællesskabet, som beskrevet, har været en righoldig kilde til forvirring, dels fordi nogle troende har søgt at efterligne "den første, rene menighed"; dels fordi denne beskrivelse i Acta har foranlediget mange hedninger til at tilsige den kristne at gøre ligeså, "vise samme sociale sind" som den "første

menighed" etc., etc. Ser vi på Acta 4:32-37, hvor der igen tales om, at "de havde alle ting til fælles", så brydes beskrivelsen af denne nye tingenes tilstand af en indskudt henvisning til apostlenes vidnesbyrd om Herrens opstandelse. Dette betragter vi ikke som et tilfældigt indskud! Herrens opstandelse, således som apostlene aflagde vidnesbyrd, var netop tæt forbunden med genoprettelsen af Kongedømmet for Israel og alle tings genoprettelses tider, således som det var blevet sagt ved alle profeterne. Ingen jøde behøvedes at blive fortalt, at ligesom pinse-festen (med sit eftertryk på "halvtreds" dage) var en årlig gentagen påmindelse om Jubelåret, således ville den *endelige* profetiske opfyldelse af alt, hvad pinsen stod for, også være det *virkelige* store Jubelår, som al profeti pegede henimod. Idet disse troende *netop* troede "apostlenes lære", viste de deres tro i praksis. Hvis Jubelåret - det sande og virkelige Jubelår - var *nær*, så ville alle da modtage deres egen arv; al gæld og forpligtelse ville blive eftergivet; køb og salg af ejendom og besiddelser ville ophøre. Følgelig, selvom ingen kunne sælge eller købe sin *arv*, så kunne han sælge, hvad han ellers måtte besidde og bruge udbyttet til det fælles bedste, medens han afventede Herrens Komme fra Himmelen. Barnabas nævnes særskilt. Han var en levit og han

"ejede en jordlod, solgte den og bragte pengene og lagde dem for apostlenes fødder" (4:37).

I Jer.32:6-14 har vi Jeremias' handling beskrevet. Han var, som Barnabas, fra den præstelige stamme og han købte land for at demonstrere sin tro på Herrens lovede genoprettelse (Jer.32:15). Barnabas solgte, for at demonstrere samme tro, selvom det ikke var et spørgsmål om tvang (5:4).

Ananias, derimod, selvom han også solgte sin ejendom, begik den synd, at han løj overfor HelligÅnden, hvorfor Peter - som den, der besad nøglerne til Himmels kongedømme - lukkede ham ude og afsagde dom. For tilknyttet til det sande Jubelår, d.v.s. Tusind-årsriget, hvor Herren selv regerer gennem *Israels* hellige præste-kongedømme, er også *dom*:

"Ingen, der øver svig, skal bo i Mit hus, ingen som farer med løgn, bestå for Mit øje.
Alle landets gudløse gør Jeg til intet hver morgen, for at udrydde alle udådsmænd af Herrens by" (Ps.101:7-8).

Pinsen foregriber Tusindårsriget; hellig-ånds-gaverne kaldes "den **kommende** æons kræfter" (Heb.6:5); dom hører også den tid til og karakteriserede følgelig pinse-og Acta Administrationen, ligesom meddelelse af pneuma hagon, undere, tegn og kraftige gerninger også var en del af den Administration (læseren bedes bemærke dette vigtige spørgsmål om *dom*, der er tilbøjelig til at blive "glemt" idag som en vigtig del af Acta-Administrationen; jvf. f.eks. 1.Korinthier-brev og læs *ikke kun* kapitel 12-14, men *også* 11:29:34. Bemærk særlig vers 30: "derfor"; vers 32 "når"; vers 34 "for at". Læseren bedes indstændigt overveje, hvorvidt disse forhold er fremtrædende *idag*).

Helbredelse af den lamme.

Et af de gennemgående træk i Acta er, at Peter og Paulus så tydeligt er placeret i kontrast til hinanden i ord og gerning. Dette ses også i de mirakler, hvormed de hver påbegynder deres tjeneste. Peters mirakel er *helbredelse*; Pauli mirakel er *blindhed*. Peters mirakel repræsenterer nationens *restaurering*; Pauli mirakel forudgriber nationens *tilsidesættelse* (p.g.a. den viljesmæssige blindhed og vantro).

Peters helbredelses-mirakel er tydeligt "administrativt", d.v.s. typificerer Guds handlen med nationen Israel indenfor den daværende oikonomia: Administration. Hoved-strukturen for hele denne beretning kan ses som følger: